

ชื่อรายงานการวิจัย	: กระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ The Process of ereation and using the body of knowledge of Local Scholars in phrae province.
ผู้วิจัย	: ผศ.นวัชโรจน์ อินเต็ม, พระมหาฐิติพงษ์ วรทสสี, นายเสริมศิลป์ สุขเมธีสกุล, นายกริช อินเต็ม และ นางวลัยพรรณ อินเต็ม
หน่วยงาน	: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
ปีงบประมาณ	: ๒๕๕๘
ทุนอุดหนุนการวิจัย	: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาชีวิตและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ ๒. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ และ ๓. เพื่อวิเคราะห์ผลงานปราชญ์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ดำเนินการโดยวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผลการวิจัยปราชญ์ท้องถิ่น ในจังหวัดแพร่ จำนวน ๒๐ รูป/คน พบว่า

๑. การศึกษาชีวิตและผลงานปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ พบว่า

๑.๑ ชีวิตของปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความใกล้ชิดพระพุทธศาสนาเคยผ่านการบรรพชาอุปสมบทมาทุกท่านมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนาและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา

๑.๒ ผลงานปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีผลงานด้านวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาแต่งคำภีร์เรื่อง มหาวิบาก สะท้อนถึงผลกระทบทางพระพุทธศาสนาและคำภีร์ สาราการวิจาสูตร สะท้อนถึงหลักธรรมทางเมตตาและคุณธรรมเป็นเหตุให้อายุยืน

๒. ด้านกระบวนการสร้างและการใช้องค์ความรู้ปราชญ์ท้องถิ่น ในจังหวัดแพร่ พบว่า

๒.๑ การสร้างองค์ความรู้ปราชญ์ท้องถิ่น แต่ละท่านมีความเชี่ยวชาญด้านภาษาล้านนา และพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับล้านนา สร้างองค์ความรู้โดยการเขียนธรรมและการแปลอักษรข่อย การประดิษฐ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การเสวนากลุ่มของปราชญ์ชาวบ้าน มีถ่ายทอดไปสู่เยาวชนท้องถิ่นทำเป็นหลักสูตรตำราท้องถิ่น

๒.๒ การใช้องค์ความรู้ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดวิถีชีวิตและวัฒนธรรมล้านนาสู่สังคมชุมชน โดยผ่านการอบรมและการฝึกฝน ประชาชนและเยาวชน มีการประพัตร์ร่วมกันด้านประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

๓. ผลการวิเคราะห์ผลงานปราชญ์ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดแพร่ พบว่า

๓.๑ ธรรมเรื่องมหาวิบาก มีอิทธิพลในการทำให้สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นเกิดความสงบสุขประชาชนมีความละเอียดรอบาปทุจริต เกรงกลัวจะได้รับผลของการกระทำความชั่ว สร้างวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๓.๒ ธรรมเรื่อง สาราการวิจาสูตร เป็นธรรมคำภีร์ที่มุ่งเน้นเรื่องประเพณีการสืบทอดอันเป็นเหตุให้อายุยืน และยังทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน ในวันประกอบพิธีสืบทอด เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสังคมพี่น้อง สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน